

Notitie gebruik en inzet van zelftesten

Aanleiding

Binnen de WG Zelftesten zijn de afgelopen maanden verschillende validatiestudies uitgevoerd om het gebruik van zelftesten te onderzoeken. De voorlopige resultaten laten zien dat mensen goed in staat zijn om bij zichzelf een monster af te nemen en dat de positieve testuitslagen sterk lijken te correleren met besmettelijkheid. De gevoeligheid van de zelftest verschilt wel per type antigeentest.

Hiermee is een product voor zelftesten beschikbaar dat in potentie op veel plekken ingezet kan worden, zowel voor het risicogericht testen bij een besmetting op een school of bij een regionale uitbraak (spoor 1) als bij het testen van mensen zonder klachten en zonder bekende blootstelling voor het veilig mogelijk maken van onderwijs en werk en het testen voor toegang (spoor 2). De taakopdracht van de werkgroep loopt daarmee tegen haar einde.

Grootschalige inzet van zelftesten

Voor de grootschalige uitrol is meer nodig dan een technisch goed werkende zelftest. Op dit moment wordt op een aantal plekken met zelftesten geëxperimenteerd. In de pilots op middelbare scholen en bij de pilot op Schiphol worden verschillende belemmeringen geconstateerd.

- Belemmeringen in de LCI richtlijn:
 - o Bij het testen op werk of op school wordt tegen belemmeringen aangelopen, o.a. rondom het afval dat als potentieel besmettelijk moet worden beschouwd en de medische verantwoordelijkheid. Er zijn constructieve gesprekken gevoerd met RIVM en IGJ over een aparte richtlijn voor voorzorgtesten.
- Juridische belemmeringen:
 - o Bij het creëren van veilige omgevingen voor werk en onderwijs is het van belang dat iedereen meedoet. Op basis van het rapport van de Gezondheidsraad en de gesprekken met juristen (WJZ) lijken de mogelijkheden voor testbewijzen voor onderwijs en werk beperkt en moet terughoudend omgegaan worden met positieve en negatieve prikkels.
 - o Er zijn op dit moment geen zelftesten beschikbaar die beschikken over een CE-markering voor thuisgebruik. In sommige landen, bijv. in Oostenrijk, wordt nu geëxperimenteerd met het beschikbaar stellen van zelftesten zonder CE-markering aan burgers. Bij thuisgebruik worden de moeilijkheden met betrekking tot het opzetten van een teststraat omzeild, maar is er geen vorm van controle mogelijk.
 - o Bij het testen op scholen is vooraf toestemming van ouders en kind nodig met handtekeningen van alle partijen op papier.
 - o De toestemmingsformulieren moeten elk afzonderlijk gedeeld worden en mogen niet door de school op een lijst gebundeld worden.
 - o Een scholier moet zich identificeren voorafgaand aan de test. Veel jonge kinderen hebben geen ID-bewijs (niet verplicht onder de 14 jaar) of hebben die niet elke dag bij zich.

Bespreekpunten stuurgroep:

1. Wij bevelen aan om vanuit de LCT een opdracht te geven aan het RIVM om een aparte LCI-richtlijn op te stellen voor voorzorgtesten. Kan de stuurgroep hier positief over adviseren?
2. Wij bevelen aan om op de kortst mogelijk termijn beleidskeuzes te maken over het al dan niet wegnemen van juridische belemmeringen voor de inzet van zelftesten. Hiervoor is

nodig dat de geconstateerde belemmeringen op de kortst mogelijk termijn uitgediept worden met VWS (juridische zaken en beleid), eventueel aangevuld met de expertise van de landsadvocaat om daarna zo snel mogelijk in kaart te brengen wat er nodig is om de gewenste inzet van zelftesten mogelijk te maken. Daarbij wordt zowel de voorzorgtest in de teststraat als in de thuissituatie onderzocht.